

1
1.
0
2.
3.
y.

1787, 4.

MEMORIAM ANNIVERSARIAM
PERILLVSTRIS
DOMINI
RVDOLPHI FERDINANDI
LIBERI BARONIS
DE SYLVERSTEIN ET PILNICKAV
HAEREDITARII IN KLEIN-EILA CRASCHEN DAVBER
BVCHWALDA ET BARG
DIE XVII. APRIL. A. O. R. MDCCLXXXVII.
HORA IX.
IN AVDITORIO MEDICORVM
RECOLENDAM
INDICVNT
TRIVM SVPERIORVM FACVLTATVM
DECANI SENIORES ET RELIQVI ASSESSORES.

per-
tem
Gra-
tam
uro
anc
aii-
vii.

MEMORIAM ANNIVERSARIAM

PER DIEBUS

DOMINI

RAUDOLPHI FERDINANDI

LIBERTARONIS

DE SYLVESTRI ET HILDEBRANDI

HABENDI IN DIEBUS CALENDARUM

STYLI ET ALII

DIE VIII MENSIS OCTOBRIUM

ANNO

IN ACADEMIA MEDICORUM

BOHEMICA

PRAGAE

TRIA SVBSCRIBENTIA FACIANT

LEON SWOBODA ET ALII

PARAENESIS AD STUDIOSOS,

STVDIA LITTERARVM CVM ASSIDVITATE

TRACTANDA ESSE.

Munificentia, PERILLVSTRIS DOMINI DE SYL-
VERSTEIN, qua studiorum bonorum, quae ve-
hementer amabat, promouere annisus est indefessam cu-
ram et excitare feruorem eorum, qui iis sese dicarunt, non
potest non manifesto admodum iudicio declarare, ipsum
quasi supposuisse aut pro certo habuisse, neminem, nisi qui
solertissime suis perfungitur officiis, ad eam, quae perfe-
ctioni debetur, metam posse deuenire. Quodsi vero quo-
rum-

A 2

rum-

rumcunque demum studiorum et doctrinarum ambitum attempto lustrare voluerimus animo, utique haud difficulter perspiciemus, eum tam late patere, ut, qui emetiri eundem libuerit, nec possit nec debeat in via subsistere aut otiosum agere spectatorem. Non desunt tamen, nostris potissimum temporibus, qui, nescio qua persuasione ducti, in detestabilem illam peruenerunt opinionem, doctrinas quascunque litterarum, obiter tantum tractatas, talem menti conciliare impressionem, quae obtinendis illis, quos praefixos habent, finibus sufficiat. Etsi vero neminem futurum esse conuicimus, qui hanc sui opinionem libere atque aperte vel profiteatur, vel eam se animo concepissee concedat, bene perspicies, ipsi naturae rei eandem aduersari, ipse tamen studiorum, in scholis atque academiis tractandorum rationem, id palam facere atque luculentissime testari non diffitemur, immo iis, qui in aliorum vitas, ceu in speculum intuentur, manifestum reddi confidimus. Perstrinximus alio tempore impedimenta, quae studiorum sese opponere solent progressui, quae in laboris fuga, deliciarum et amoenitatum desiderio atque desidia habentur, nunc huic scriptiioni accommodatum esse putamus, si in assiduitate eiusque perseverantia solum et genuinum fundamentum utilissimae cognitionis positum esse demonstrauerimus.

Hoc autem, ut rite fiat, non possumus praetermittere eas, quae obflare videntur, conditiones, tanti sane ponderis, quae vacillantem reddant mentem. Ipse nimirum studiorum, quem diximus, amplissimus ambitus, non parum detertere videtur tyrones, quippe cui persequendo vix vnus ex permultis sit idoneus, ut hallucinantur, quum

non

non iis tantum incumbere debeant doctrinis, quae ad propositum sibi studiorum genus pertinent, sed alias quoque iubeantur discere, quae mentem ad recte percipienda dogmata quasi praeparent atque disponant. Linguarum non solum, tum antiquarum, tum recentiorum cognitione opus est, nec tali, quae in nuda vocabulorum explicatione consistit, sed quae internum eorundem et maxime accommodatum sensum dilucidat, sermonique elegantiam et decus conciliat. Natura deinceps rerum in vniuersum, in philosophicis potissimum disquisitionibus, contemplanda praecipitur, quanquam ipsa sit multifaria et multas iterum subiunctas habeat doctrinarum species, quibus physica mathematicaque iungatur. His itaque subsidiis ornatum, ad colendam demum studia rite accedere posse docetur, ad illa quidem, quibus suam quisque destinauerit vitam. Superatis quoque hisce molestiis, nouas iterum subeundas esse metuunt, ut, qui in altioribus, ut vocant, scientiis proficere nunc voluerit, vix inueniat tantum temporis spatium, quod omnem pene vitam absorbeat, non sine timenda integritatis corporis pernicie. Verum non eae solum, quae religionem eiusque perspicientiam concernunt, doctrinae, et quae ad iurium accuratiorem pertinent peritiam, latissime diffunduntur, sed eae potissimum, quae a medico requiruntur, quois, quem veteres volebant, euadat *ἀνὴρ ἰσόθεος*, vbertate nimirum penitioris scientiae instructissimus. Liceat vero breuiter adumbrare salutaris artis ambitum, quem quidem omnem, quem percurri debeat cum sollicitudine, quod sibi difficillimum esse fingunt, vtut ob immensam medicamentorum copiam vix talis possit videri, in limine tantum saluasse, sufficere arbitrantur haud pauci. Excellentissima

et sapientiae diuinae largissima testificatio inest corporis animalis, et ex his humani, artificiosissimae structurae, in qua peruestiganda multi anatomicorum per omnem pene vitam suam laborarunt sic, vt multa adhuc supersint, nondum ex asse dilucidata. Hanc nosse et in sui aliorumque vtilitatem conferre debet medicus, quo non eum tantum dignoscatur statum, quem sanitatis appellamus, sed etiam eum, qui labefactato aut morbo eodem discernendo par sit. Quod si ergo huius doctrinae inuestigationem simul cum cognitione indolis remediorum coniungimus, quibus ad iuuandum hominem opus est, deinde tot hominum diuersitatem singulorumque peculiarem pene naturam animo complectimur, nec singula singulis conuenire perspicimus, augetur continuo disquisitionis suscipiendae et difficultas et magnitudo, coniecturis aut suppositionibus vtique opportunitatem non praebitura. At inter eos, qui litare huic scientiae sibi sumunt, qui, quod mala exempla ignarorum hominum, vel leui sane doctrinae scientia imbutorum, vident, qui faciendae medicinae se admovent, nec sine, vt conuiciunt, optato in tollendis malis successu, famam et aucupant et acquirunt, tramitem eius modi tritum ingredi malunt, quam submittere sese iugo molestiarum aegre superandarum. Quos vero nequaquam ingenuos vocaueris, quum fortunae sese committentes cum ignauia, pedum, quod egregium est, si placet, auxilium, agilitati magis fidunt, quam cognitioni, aliis demum inferuiturae, cum emolumento vero ac stabili. Sicut enim barba non facit philosophum, sic vtique cursitatio, in visendis aegris frequentius repetita, et apparens *πολυπραγμοσύνη* medicum non constituit, nisi certis innixus fundamentis, medelam morborum susceperit. Nouum autem
hic

hic nobis occurrit, ad quod confugere solent, asylum, quod, in scientiae medicae inconstantia et quasi coniecturali arte se inuenisse perhibent. Tot enim tamque copiosae hominum innumerorum varietates, vitaeque inexplicabiles diuersitates, non admittere censent, vt de singulorum morborum et effectuum natura indubitata fiat conclusio; quod ipsam quoque iudicant confirmare experientiam, qua eidem morbo, in distinctis aegris, similia opposita remedia eandem tamen aut simillimam efficaciam non exhibent, quin potius non raro medici consilium frustrantur, quam e contrario imperiti accedentis data medicina, et quidem sine omni ante deliberato consilio exhibita, morbi vires aut frangat aut eundem plane supprimat. Indeque non ea, quae commendatur, accurata et longius petita sollicitudine opus esse arbitrantur, quae laborum plenissima, non iucundam sed tristem potius et abiectam vitam medici reddat, sed contemplationem morbi et effectuum, in sensus incurrentium, observationem sufficere, immo remediorum cognitorum et ab aliis laudatorum, vim hisce opponendam esse symptomatibus, quae nisi cedant, aut mutato alioque remedio aggredienda esse, aut morbi grauitatem significare, quae iugulet aegrotum. Pudet sane haec dicere, ni obseruatio doceret, iudicia talia aut exaudiri, aut tacite foueri pectore ab iis, qui non audent labore adhibito ad penetralia pertingere. Ardua enim horridaque via est ad penitiorum scientiae thesaurum quam deuenis, grata et amoena, quae in limine sua allicit dulcedine, qua degustata respuitur superueniens acerbitas. Hunc autem morem sequi non paucos genius sane declarat temporis, de quo nunc conqueruntur omnium pene doctrinarum fautores, qui, nisi promtius mutetur conuenientibus

tibus remediis, ita facuire incipiet, vt domari aut epidemica quasi labes praecaueri nequeat.

Est tamen huius euentus varia origo, quae non raro a prima repetenda est iuuentute, quippe quae, vt solet, rerum, attento animo considerandarum, disquisitioni non assueti, nisi ad discendi riteque percipiendi, et quantum aetati conuenit, iudicandi facultatem cum voluptate ducatur, vagis tantum imbuitur notionibus rerum, nec stabilem indispiscitur cognitionem. Habeat autem docilitatem iuuenis, facile nimirum, quae proponuntur, arripiendo atque memoria retinendo, se ipsum persuasissimum reddit de accurate intellecta veritate, quae tamen ob mollitiem partium in cerebro minime tenax, vaporis modo, breui intercedente tempore, euanescit iterum ita quidem, vt vix vestigia cognitionis supersint. Hinc, si ea non adhibeatur disciplinae ratio, quae ideas perceptas firmet, remanet vagans titubansque multa arripiendi consuetudo, quae, ad academiam traducta, non potest non negligentis in doctrina quacunque tractanda disquisitionis causa existere. Ex quo multi promanant aequae nocentes rituli, rerum nempe non satis cognitarum aut perspectarum fugax contemplatio, earumque, ceu facile dignoscendarum, arbitrium, quod in doctrinis, ad usum adhibendis, eximie nocet. Idem quoque iudicium ferendum est de iis, qui, dum litteris gnauiter dant operam, in eo tamen immunes non sunt ab errore, quod illius, quam amplectuntur, doctrinae partes, quales omni insunt, rite non discernunt, nec ordine debito peruestigant. Quum enim illi, qui qualem cunqae demum scientiam sectantur, tum quae ad naturam eius pertinent discenda sunt, tum quae eius usum, in vario vitae genere, concernunt, sponte

edit
patet

patet theoriam, quam vocant, ante omnia perpendendam, esse; siquidem ex hac omnis scientiae demum fundamentum debeat desumi, cui deinceps superstruatur practica cognitio. Sunt quidem variae, quae saepius occurrunt conditiones, quibus se commoveri et quasi cogi adserunt ex litterarum cultoribus aliqui, quo minus diu vacare possint, quae propediem utilitatem secum non habent nec emolumenta praecocia praesent, studiis, id enim de theoreticis praesumunt, quum ob rerum necessariorum penuriam aliaque momenta properandum sit in tramite percurriendo, hinc alteri potius doctrinarum generi sic avidissimi inhiant, ut vix perlustratis prioribus, toti se huic dent deditentque. Quid vero expectandum sit ab eius modi accelerato cursu luculenter confirmat experientia, in doctrinam aequae ac artium quarumcunque exercitio. Vti vero perfecti quidquam, deficiente debita cognitione, desiderari nequit, ita nunquam perficietur, ut suae culpam luere debeat negligentiae, qui praetermissis aut intactis necessariae scientiae fundamentis, nec in usum vitae adhiberi queat, nec suae industriae quaedam reportare praemia. Etenim quis, ut exemplo utamur, in morbo corporis miugando tollendoue poterit sibi felicem promittere successum, qui corporis sani integritaque notitia destitutus, quid aegrotet et quo modo non intelligit? Nonne, quod in vulgus accidere observamus, is phaenomenorum non nullorum, in aegro obuenientium, praesentia deceptus, falsam sibi morbi imaginem fingendo, aut minus accurata aegrotantis inscii et imperiti relatione seductus, a vera aberrabit via, quam certissime inveniendam fuisset ingressus, si ex iustae et adaequatae cognitionis thesauro depromere potuisset ve-

ras diiudicandi rationes, quibus nunc carens, nec medici quidem nomen meretur, quum aegrotus non raro sanitatem, immo, quod absit, vitam, is suam certe famam perdit. Peruersus deinde doctrinarum discendarum ordo, qui a confusione non abest, sicuti magnam iis, quos primis degustare labiis tantum studiorum amoenitatem diximus, affert noxam, ita nec illis, qui cum alacritate et permanente industria sua aggrediuntur officia, vquam potest proficius fieri. Quem quidem morem non parum etiam insidiosamprehendimus, quippe qui ingenii et intellectus vires obtundat et rotunda misceat quadratis. Omnis certe doctrina continet alia facilius perspicenda, alia difficilius, haec ex prioribus dilucidantur: estque nexus doctrinarum inter se eiusmodi, vt vnus alterius peculiarem protinus illustret. Quare in discernendis rerum causis ea ante omnia quaerenda sunt et animo inculcanda, quae vniuersam earum naturam constituunt, progrediendum post ea ad specialem contemplationem et indolem singularem. Decerptae vero ex variis doctrinis lacinae et confarcinatae centonem faciunt: hinc tenebit, qui hac ratione instituerit disquisitionem, ex singulis aliquid, vniuersae doctrinae cognitionem attinget nunquam, nec genuinam eius normam, quid? quod ex minus ordinata eius generis rerum perspicentia veritatis etiam cognitio eum fugiet, mentem inconstantem, iudiciumque fallax reddet. Breuis autem hominis vita est, multa discenda, et, vt Hippocrates dicit, ars longa, limitibus quoque, quo in academiis versantur plerique, tempus circumscriptum, quod, vt aliqua dies sine linea peragatur, vix videtur concedere, vt ea propter omni sit studio

eo respiciendum, ne particula sine usu perdatur, et ea fiat illius distributio, quae fini proposito sit maxime accommodata. Hiuc non minus, sicut ordinis, ita bene dispositi temporis obseruatione opus est. Suspicio vero in hoc momento non parum latere difficultatis, quod fugax admodum temporis cursus tam cito praeterlabitur, vt praescriptae normae seruari nequeat coordinatio. Nec inficiandum est illis, quorum humeris negotiorum aut munerum publicorum gerendorum imponitur onus, varia offerri impedimenta, quo minus suum expleant desiderium, quod studiorum impendere cupiunt amor: dubitamus tamen vehementer, eos, qui seruido agitantur discendarum doctrinarum vel artium instinctu, arceri posse a persequendo tramite, partim, quod in scholis aequae ac academus diei destinantur tempora, quibus vacare debeant discentes audiendis dogmatibus percipiendisque, partim, quod tale tamen superest spatium, quo repetendis imprimendisue, nec non ulterius promouendis commode possint uti. Omnis autem eo redit ratio, vt cum sollicitudine tantum seruetur, quo secundum eum, quem necessarium esse iudicauimus, ordinem cuncta peragantur. Quod eam vim habiturum esse contendimus, vt breui intercedente tempore quilibet perspiciat, quales fecerit progressus. Est enim humanae menti proprium, vt pro ea, qua superbit rerum rite percipiendarum facultate, seriem quasi idearum seruet, quam sic, iubente necessitate, repetit, per memoriam scilicet, vt, quae olim inter se iunctae fuerunt ideae, nunc simul, amicabilem quasi vinculo sociatae, producantur. Quare, si cum ordine imprimantur cerebro cognitionis fundamenta, illa vix deserent comites amicos,

quin denuo, si requiritur, prodire cogant, id, quod obseruatio confirmat, eos, qui diuersarum doctrinarum sunt peritissimi, de singulis earum partibus, capitibus titulisque ita exponere atque differere, vt nihil desit, quod ad rei illustrationem pertineat. Contrarium deinde facillime innotescit exemplo eorum, quibus in tractando quocunque opere id curae non fuit cordique, vt ipsis clara atque distincta rei notio cum ordine inhaereat, quos vel de rebus suis obscure exponere vel ex tricis occurrentibus sese expedire non posse, inuenimus, manifesto indicio, eam iis non inesse intelligentiam, quae ad veram requiritur cognitionem.

Et si vero ex his satis innotescere putamus, in discendis atque perficiendis litterarum studiis requiri attentionem, qua propositae rei cuiuscunque diligens contemplatio continetur, et constantiam, qua de conuenientia et discrepantia constat, non incongruum tamen erit, breuius declarare, ab assiduitate persequutionis maximam esse vtilitatem expectandam. Sicuti enim artificis opus non vno impetu bellum atque ornatum omnibusque numeris absolutum fieri potest, sed frequentiore accedente studio politum et exarsiatum praestari, sicuti ex effrato poetae gutta lapidem non vi sed saepe cadendo cauat: sic etiam doctrinam quaecunque non primae et animo vix conceptae ideae perficiunt, sed continuatum et vndiquaque accuratissime perlustratum studium. Quo ipso simul cognoscitur, qui detrectauerit hunc noua quacunque peritia gratiorem laborem, nec voluptatis illius participem reddi, quam mens exsatiata sentit ex hisce deliciis, neque generi humano et
 fibi

sibi suaeque fortunae consulere. Perseuerans autem et vix in perferutando interrupta sedulitas, egregio certe mentem firmat robore, quod in omnibus eius dotibus manifesto conspicitur. Siquidem et rite percipiendi facultas, tum ex oblati continuo nouis imaginibus increfcit, tum ex promptius inhaerentibus et quasi impressis, frequentiore nimirum repetitione, corroboratur, nec non retinendis iisdem aduescit, quo in promptu sint, quae ex idoneo diuiteque penu, memoria iuuante, possint depromi. Quam suavis autem et amoena haec sit notitia rerum, nunquam experietur is, qui, attentione debita neglecta, nubem umbramque pro Iunone captare satagit. Si vero, quod ex comparatis inter se notionibus nascitur, iudicium perpendimus, quo etiam singularis illa virtus pertinet, rerum perceptarum, omni modo et studiose consideratarum, discernere indolem, factaque inter se comparatione, voluntatem dirigere, quid aequum iustumue et fini proposito accommodatum fieri debeat, sentiet vtro, qui assiduam adhibuerit solertiam. Tunc autem singulae doctrinae ambitum emetiri non adeo, ac videtur, erit difficile, quum non solum laudatae mentis humanae facultates, pariter immensae, a summo sapientissimoque creatore nobis benevole concessae, mirifice crescere et ad incredibilem perfectionis gradum deuenire, non incognita in doctrinis quibuscunque, artibus et operibus humanis, exempla luculentissime doceant, quae imitari et assequi omni data opera studere multo magis ingenui est atque litteris litantis officium. Sic etiam non aegre discutietur metus, qui multorum animos excruciat, ne ob mentis incitaram et continentem actionem corporis negligi debeat cultus, quod

inde debilitatum, ob eam, quae ipsi cum mente intercedit, amicabilem conspirationem huic pariter labem contrahat. Assiduitatem enim et contentionem ex supra dictis ita instituendam esse aequus iudicabit rerum arbiter, quae neutri hominis parti obsit, et quae, dum apta sit temporis dispensatio, necessario corporis quoque culturae detrahi quidquam non patietur, sed viam pander, qua itur, ad gloriam et felicitatem.

Hanc autem animi sui intentionem esse eorum, qui ex concessis sibi, diuina clementia opibus, alios iuuare constituunt, sicuti dubitari nequit, ita, si officii sui memores sint, quorum felicitas per aliorum promouetur beneficia, normam inuenient vitae cum laude et grati animi testificatione ducendae, de quo vehementer lactabimur.

Memoria itaque PERILLVSTRIS DOMINI, LIB. BAR. DE SYLVERSTEIN ET PILNIKAV, qui literarum studiosos tam largis ornauit stipendiis, nobis et qui inde nutriuntur, sancta manebit semper. Is etenim reuocare annis est ad alacritatem et feruorem languentes, quo inde boni euadant et viles rei publicae ciues. Recolent etiam hanc gloriosam eius memoriam, qui hucusque illius sustentabantur beneficiis, eiusdemque voluntatis in discendis studiis strenui sectatores, publicoque praeconio gratum animum testabuntur.

M. CAROLVS FRIDERICVS BRESCIVS

Budissa Lusatus, Theol. Cultor.

CARO-

CAROLVS AVGVSTVS GŪILIELMVS GRETSCHEL

Burſaria Luſatus, Iuris Candid.

IOANNES CAROLVS HENRICVS ACKERMANN

Cizens Miſſu. Med. Baccal.

quorum primus *de grato erga patronos animo*, alter *de utilitate*,
quam res publica ex bonarum litterarum progressu, in primis
ſtudii iuridici percipit, tertius *de leſione librorum medicorum*
et chirurgicorum, aegrotis noxia, differet.

Quare humaniſſimis precibus rogatos cupimus
RECTOREM ACADEMIAE MAGNIFICVM, COMI-
TES ILLVSTRISSIMOS, PROCERES VTRIVSQVE
REIPUBLICAE GRAVISSIMOS, atque GENEROSIS-
SIMOS NOBILISSIMOSQVE VNIVERSITARIS NO-
STRAE LITERARIAE CIVES, velint futuro die *Mar-*
tis, qui eſt d. XVII. Aprilis, *Rudolpho* ſacer, in Audi-
torio Medico H. IX. hance ſua praefentia, maxime hono-
rifica, beneuole decorare ſolemnitatem et teſtes eſſe graui in
pios manes Syluerſteinianos documenti.

P. P. Dom. Quaſimodogeniti A. O. R. MDCCLXXXVII.

L I P S I A E

EX OFFICINA KLAUBARTHIA.

ULB Halle

3

003 335 402

96.

1787, 4

MEMORIAM ANNIVERSARIAM
PER IL·L·V·S·T·R·I·S
D O M I N I
RVDOLPHI FERDINANDI
LIBERI BARONIS
DE SYLVERSTEIN ET PILNICKAV
HAEREDITARII IN KLEIN-EILA CRASCHEN DAVBER
BVCHWALDA ET BARG
DIE XVII. APRIL. A. O. R. MDCCLXXXVII.
HORA IX.
IN AVDITORIO MEDICORVM
RECOLENDAM
INDICVNT
TRIVM SVPERIORVM FACVLTATVM
DECANI SENIORES ET RELIQVI ASSESSORES.

